

Päätöksen osan uudelleen käsittely / Talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja Pudasjärven kaupungin organisaatiouudistus

KH 13.05.2025 § 171

Talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja Pudasjärven kaupungin organisaatiouudistus

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Tomi Timonen, puh. 050 454 8230

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 9.12.2024 hyväksynyt osana talousarviota talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2025-2028. Sopeuttamisohjelma on talousarviokirjan osa (luku 1.6 ALIJÄÄMÄN KATTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET). Kaupunginhallitus on lisäksi päättänyt 26.11.2024, että yhteistoiminnassa neuvoteltujen organisaatio- ja palvelurakennemuutosten täsmennyttä alkuvuodesta 2025 talousarvionmuutos tuodaan käsiteltäväksi kaupunginhallitukselle 4/2025 ja valtuustolle 5/2025.

Kaupunginhallitus nimesi tammikuussa 2025 muutostyöryhmät valmistelevaan sopeutusohjelmaa ja organisaatiomuutosta. Konserni-, työllisyys- ja elinvoimapalvelujen muutostyöryhmän (puheenjohtajana kaupunginjohtaja) keskeisenä tehtävänä oli kaupungin organisaatiomuutoksen, tavoiteltavien henkilöstösäästöjen, kiinteistöjen tilapalvelumallin sekä sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu. Koulutuspalvelujen muutostyöryhmän (puheenjohtajana opetus- ja sivistysjohtaja) tehtävänä oli hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toimialuetta koskevien sopeutusohjelman toimenpiteiden valmistelu.

Valmistelun edetessä kevään aikana henkilöstölle on järjestetty organisaatiotyöpajoja, muutosvalmennusta ja esihenkilöille muutosjohtamisen koulutusta. Yrittäjien kuuleminen on järjestetty osana konserni-, työllisyys- ja elinvoimapalvelujen muutostyöryhmän työskentelyä. Työryhmät ovat esitelleet kaupunginhallitukselle valmistelun etenemistä ja kaupunginhallitus on kokoontunut erikseen asiaa linjaaviin työkokouksiin 19.3., 3.4. ja 25.4. Valtuustoseminaarissa organisaatiomuutosta ja siihen läheisesti kytkeytyvää hallintosääntöuudistusta on esitelty valtuutetuille 31.3.

Valmistelun edetessä asioita on käsitelty yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa. Yhteistoimintaneuvottelujen kohteena olevat sopeutustoimet koskevat vuosia 2025-2026. Sitä pidemmälle kuntatalouden kehityksen ja kaupungin taloudellisen tilanteen sekä rahoitus pohjan kehittymisen arviointi on haasteellista ja näin henkilöstöä koskevien konkreettisten toimenpiteiden kohdentaminen ei ole mahdollista. Muuten sopeutusohjelman toteutus etenee valtuustossa linjatulla tavalla ja mahdolliset myöhemmät henkilöstövaikutuksia sisältävät sopeutustoimet käsitellään niiden tarkentuessa tarvittaessa yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Yhteistoimintaneuvottelut ovat koskeneet koko Pudasjärven kaupungin henkilöstöä ja kaikkia toiminta-alueita sekä niiden työyksiköitä (hallinnon toiminta-alue, hyvinvointi- ja sivistyksen toiminta-alue ja tekninen ja ympäristön toiminta-alue), yhteensä 265 työntekijää (henkilöstömäärä 1.11.2024). Neuvottelujen alussa arvioitu henkilötövuosien vähennys oli 21 henkilötyövuotta ja tavoiteltu henkilöstökulujen vähennys on 1,1 miljoonaa euroa vuosille 2025 -2026. Henkilöstötyövuosien vähennykset suunniteltiin hoidettavan pääsääntöisesti eläköitymisten ja

määräaikaisuuksien kautta. Tehtäviä yhdistettäisiin, jaettaisiin muiden työntekijöiden kesken tai tehtäviä ei täytettäisi tehtävien vapautumisen myötä.

Sopeutusohjelman toimenpiteet 1,2,3,4,5,6,8,9,10,12,13,15,17,18,19 ja 20 voidaan toteuttaa talousarvion toimeenpanon yhteydessä kohdistuen kyseiselle toimintavuodelle ja esimerkiksi kuluvan vuoden talousarvioon sisällytetyt sopeutustoimet ovat toimeenpantavina. Osa toimenpiteistä tulee valmisteluun ja toteutukseen vasta myöhemmin (kuten esimerkiksi muutokset yksityisteiden kunnossapidon avustuskäytäntöihin).

ARVIO SOPEUTUSOHJELMAN TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMISESTA, TILANNE 8.5.2025

kohta 7. Kiintiöpakolaisten vastaanottaminen lopetetaan 1.1.2025 alkaen.

Vaikutus toimintakatteeseen arvioitiin (muun muassa Suomi-startti-koulutuksen lopettamisen ja kotouttamispalvelujen vähenemisen myötä) olevan vuoden 2025 tasolla -90 t € ja vuodesta 2026 alkaen -180 t €. Tarkentunut vaikutus toimintakatteeseen toteutuu arvioitua pienempänä; vuodelle 2025 toteutuisi -60 t € ja vuodesta 2026 alkaen -90 t €. Arvioitu htv-vähennys 2.

Kohta 11. Hallintotoiminnan kustannuksien vähentäminen

Vaikutus toimintakatteeseen toimintaa uudelleen järjestämällä ja/tai palveluja supistamalla tai lakkauttamalla arvioitiin olevan -85 t € vuodesta 2026 alkaen. Valmistelluissa sopeutustoimissa mukana on HR-tehtävien uudelleenjärjestely (henkilöstöpäällikön viran lakkauttaminen ja tehtävien jako organisaatiossa), ostolaskutuksen siirtäminen kaupungin omaksi työksi palveluntuottajalta 1.10.2025 alkaen, rempparyhmän toiminnan lopettaminen v. 2025 sekä edunvalvonnan siirtäminen vuokratiloista kaupungin tiloihin 1.10.2025 alkaen. Tarkentunut toimintakatteen alentuminen kohdistuu jo vuodelle 2025 -20 t € ja vuodesta 2026 eteenpäin -153 t €. Arvioitu htv-vähennys 2.

Kohta 14. Perusopetuksen kustannuksien vähentäminen

Vaikutus toimintakatteeseen arvioitiin (säästötavoite vuoden 2024 tasosta) v. 2025 -33 t €, v. 2026-2027 -100 t € euroa ja vuodesta 2028 alkaen vähintään -350 t €.

Koulutuspalvelujen muutostyöryhmän esitys 25.3.2025 kaupunginhallitukselle muutoksista koulujen toimipisteverkkoon (joka olisi sisältänyt kustannussäästöjä sekä kiinteistöistä että henkilöstöstä kohdentuen myös sivukyliin toimipisteisiin) hylättiin ja palautettiin valmisteluun tavoitteena kohdistaa säästötoimenpiteitä ensi sijassa keskusta-alueen toimipisteiden toimintaan. Koulutuspalveluiden muutostyöryhmän vaihtoehtoiset esitykset sisältävät kustannussäästöjä ja mutta myös menolisäyksiä siten, että arvioitu vaikutus toimintakatetta alentavasti on vuodelle 2025 suuruusluokassa -50 t € ja vuodesta 2026 eteenpäin noin -150 t €. Htv vaikutukset v. 2025 -1 htv ja v. 2026 -5 htv.

Tässä kohtaa on syytä huomioida sopeutustoimien kokoluokan jääminen näin merkittävästi tavoitteesta. Käytännössä perusopetuksen kustannusnousu on henkilöstö-, kiinteistö-, palvelujen osto- ym. kulujen nousupaineiden vuoksi vähintään arviolta +2 %/vuosi, jos mitään

rakenteellisia tai toiminnallisia muutoksia ei tehtäisi. Kustannuksien pitäminen vuoden 2024 tasossa edellyttäisi käytännössä vielä noin 200 t € euron lisäsäästöjä toimintakatteeseen alkuperäisen säästötavoitteen lisäksi.

Kohta 16. Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan kustannuksien vähentäminen muualla kuin perusopetuksessa

Vaikutus toimintakatetta alentavasti arvioitiin olevan v. 2025 -62 500 euroa ja vuodesta 2026 alkaen -140 t €. Tarkentunut toimintakatevaikutus kirjastoautotoiminnan lakkauttamisella 1.10.2025 alkaen, näyttelyn aukioloaikojen ja kulttuuripalveluiden supistamisella 1.10.2025 alkaen ja Puikkarin aukioloaikojen supistamisella 1.10.2025 alkaen on v. 2025 -36 t € ja v. 2026 alkaen -144 t €. Htv-vaikutukset -3 htv.

Muiden sopeutustoimien osalta arvio toimintakatetavoitteeseen on tarkentunut kohdan 13. Puistolan varhaiskasvatusyksikön sulkemisen osalta, sillä sulkeminen siirtyy näillä näkymin vuodelle eteenpäin johtuen ennakoitua suuremmasta varhaiskasvatuksen lapsimäärästä keskusta-alueella, jolloin myös kustannussäästö toteutuu vasta vuodesta 2027 alkaen. Lisäksi kohdan 15. Vapautuvia tehtäviä jätetään täyttämättä kansalaisopistossa, varhaiskasvatuksessa ja kirjastossa osalta vaikutus toimintakatetta vähentävästi sopeutuskaudella toteutuu hieman ennakoitua suurempana.

TALouden SOPEUTUKSEN RIITTÄVYYDEN ARVIOINTI

Päätettäväksi esitettävät toimenpiteet jäävät puuttumaan talouden sopeuttamisohjelman v. 2025-2028 tasosta v. 2025 osalta n. 230 t € ja v. 2026 n. 210 t €. Vuodelta 2027 puuttuvat alustavan arvion mukaan n. 180 t € säästöt ja vuodelta 2028 yli 430 t € säästöt.

Valtuuston hyväksymä Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025-2028 perustuu isossa kuvassa perusopetuksen kustannusten alentamiseen v. 2024 tasosta. Perusopetuksen vuodelle 2025 asetetut säästöt jäävät sopeuttamisohjelman tasosta v. 2025 n. 190 t € ja v. 2026 n. 185 t € eli yhteensä 375 t € jo sopeuttamisohjelman kahtena ensimmäisenä vuotena. Säästötoimenpiteet eivät kata edes kustannusten kasvua.

Kaupungin talousarvion kustannusrakenteessa Koulutuspalveluissa (jonka sisällä perusopetus on) TA2025 toimintakatteen taso on -12 359 t €. Tilinpäätöksen vuoden 2024 toteuma toimintakatteen osalta oli -13 006 t €. Alkuperäinen budjetti koulutuspalveluilla oli -11 908 t € ja muutettu -12 356 t €. Osavuositarkastuksen 1-3/2025 mukaan Koulutuspalvelujen toimintakate on toteutunut edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna -174 t € suurempana. Tämän vuoden osalta TA-tavoitteeseen ja asetettuihin sopeutusohjelman puitteisiin pääseminen edellyttäisi, että koulutuspalvelujen toimintakate pienenesi suhteessa viime vuoden toteutuneeseen toimintakatteeseen -647 t €. Nyt esitetyillä toimilla tähän tavoitteeseen ei tulla pääsemään.

Päätettäväksi esitettävät toimenpiteet vähentävät voimaan astuttuaan kaupungin henkilöstöä 16 henkilötyövuodella.

Yhteenvedona sopeutusohjelman toteutumisen kokonaisuudesta voidaan todeta, että sopeutusohjelman tavoitteesta ollaan merkittävästi jäämässä erityisesti perusopetuksen osalta. Alijäämien kattaminen on

sopeutusohjelmassa linjattua aikataulua hitaampaa ja vuoden 2025 tilikauden tuloksen voi ennakoida olevan alijäämäinen. Tilannetta hieman helpottaa, että vuoden 2024 tilinpäätös toteutui lopulta noin miljoona euroa ennakoitua parempana, vaikka olikin alijäämäinen.

Tämän päätöksen mukaiset toimenpiteet viedään talousarviomuutoksena v. 2025 talousarvioon.

ORGANISAATORAKENTEEN MUUTOS

Seuraavassa esitellään Pudasjärven kaupungin organisaatiomuutoksen keskeisimpiä linjauksia, joiden käytännön toteuttaminen edellyttää muutoksia muun muassa kaupungin hallintosääntöön, talousarviorakenteeseen sekä virkanimikkeisiin ja tehtäväkuviin. Tavoitteen mukaisesti uusi organisaatio on resurssitehokkaampi, joustava ja innovatiivinen. Elinvoiman kehittämisen näkökulma korostuu uudistuksessa ja keskeisenä perusteluna toiminta-alueiden nimimuutokselle on palvelunäkökulman korostaminen.

Kaupungin hallinto-organisaatio jakaantuu kolmeen palvelualueeseen: Hallinnon ja talouden palvelualue (nykyinen hallintotoiminta); Kaupunkikehityksen palvelualue (nykyinen tekninen ja ympäristötoiminta) sekä Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualue (nykyinen hyvinvointi- ja sivistystoiminta)

Kullakin kolmella palvelualueella on kolme palveluyksikköä ja palvelualueetta johtaa palvelualuejohtaja.

Pudasjärven kaupungin palvelualueiden organisaatorakenne.

HALLINNON JA TALOUDEN PALVELUALUE

Hallinnon ja talouden palvelualueella ovat palveluyksiköt: Talous- ja hallintopalvelut, ICT- ja hankintapalvelut sekä Kaupungin yhteistoiminta. Palvelualueetta johtaa hallintojohtaja.

Palvelualue vastaa Pudasjärven kaupungin yleisten hallinto- ja talouspalveluiden sekä henkilöstöpalveluiden järjestämisestä. Palvelualueen tehtävänä on valmistella kaupungin strategiset tavoitteet ja tuottaa ennusteet kaupungin tulevasta kehityksestä. Tavoitteina palvelualueella on kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten

tukitoimien koordinoinnin ja kokonaisuuden hallinta sekä konsernijohtaminen. Toiminta on koko organisaation poikkileikkaavaa ja se toteuttaa osaltaan kaupungin hyväksyttyä strategiaa tuottamalla laadukkaita tukipalveluita kaupungin eri palvelualueille.

Talous- ja hallintopalvelujen palveluyksikön toimintaa johtaa hallintojohtaja. Palveluyksikössä tuotetaan Taloushallinto- ja tilaomistuspalvelut, Keskushallinnon palvelut, Henkilöstöhallinnon ja työsuojelun palvelut, Asiakasneuvonta sekä Yleinen edunvalvonta. Osana palveluyksikköä toimii myös kaupungin konsernijohtoryhmä.

ICT- ja hankintapalvelujen palveluyksikön toimintaa johtaa resurssipäällikkö. Palveluyksikössä tuotetaan ICT- ja tietohallintopalvelut, Hankintapalvelut, Varautuminen sekä Sihteeripalvelut.

Kaupungin yhteistoiminnan alla ovat hallintojohtajan vastuulla Oulunkaaren ympäristöpalvelut ja Maaseutuhallinto. Kaupunginjohtaja vastaa OSAO-yhteistyöstä ja Muusta yhteistoiminnasta.

KAUPUNKIKEHITYKSEN PALVELUALUE

Kaupunkikehityksen palvelualueella ovat palveluyksiköt: Yritys- ja työelämäpalvelut, Maankäyttö- ja kaavoituspalvelut sekä Kaupunkiympäristö- ja rakentajanpalvelut. Palvelualueetta johtaa kaupunkikehitysjohtaja (teknisen johtajan virkanimike ja tehtäväkuvaus muuttuvat).

Kaupunkikehityksen palvelualueen tehtävänä on kaupungin elinvoiman lisääminen ja verotulopohjan kasvattaminen. Palvelualue huolehtii yritysten toimintaedellytyksistä, työvoiman saatavuudesta sekä koulutusmahdollisuuksien kehittämisestä. Maankäytön kehittäminen mahdollistaa kestävästä kasvusta ja elinympäristöjä sekä vihreän siirtymän investointeja. Kaupunkiympäristöpalvelut kehittää hyvinvointia lisäävää asumisen ja elämisen ympäristöä sekä sujuvia rakentajan palveluita.

Yritys- ja työelämäpalvelujen toimintaa johtaa kaupunkikehitysjohtaja. Palveluyksikössä toimii Pudasjärven Kehitys Oy, Työllisyyspalvelut, Kotoutumispalvelut sekä Viestintä- ja markkinointi. Kaupungin elinvoimajohtoryhmä kaupunginjohtajan koollekutsumana ja johtamana tukee ja ennakoii yritysten toimintaedellytyksiin, työvoiman saatavuuteen sekä koulutusmahdollisuuksien kehittämiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Maankäyttö- ja kaavoituspalvelujen palveluyksikössä tuotetaan kaupungin maankäytön kehitykseen ja kaavoitukseen liittyvät palvelut. Palveluyksikköä johtaa maankäyttöpäällikkö.

Kaupunkiympäristö- ja rakentajan palvelujen palveluyksikössä toimii kaupunkikehitysjohtajan johtamana Yhdyskunta- ja elinympäristöpalvelut, Syötteen vesihuoltolaitos sekä Rakennusvalvonta.

OSAAMISEN JA HYVINVOINNIN PALVELUALUE

Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueella ovat palveluyksiköt: Koulutuspalvelut, Varhaiskasvatuspalvelut sekä Vapaa-aika ja yhteisöllisyyspalvelut. Palvelualueetta johtaa hyvinvointijohtaja (opetus- ja sivistysjohtajan virkanimike ja tehtäväkuvaus muuttuvat).

Palvelualueella tuotetaan kasvatuksen, koulutuksen, elinikäisen oppimisen, vapaa-ajan ja yhteisöllisyyden edistämisen palveluita. Palvelualueen hallinto tukee koko palvelualueen toimintaa. Palvelualueella toimii johtoryhmä, jota johtaa hyvinvointijohtaja. Kokoonpanoon kuuluu palveluyksiköiden päälliköt. Johtoryhmän tehtävänä on koordinoida palvelualueen toimintaa ja taloutta.

Koulutuspalvelujen palveluyksikössä rehtorin johtamana toimii Esi- ja perusopetus, Lukiokoulutus sekä Ap/ip-toiminta.

Varhaiskasvatuspalvelujen palveluyksikössä varhaiskasvatuspäällikön johtamana toimii kaupungin Päiväkotihoido ja Perhepäivähoito.

Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalvelujen palveluyksikössä toimii hyvinvointipäällikön johtamana Kulttuuri- ja kirjastopalvelut, Liikuntapalvelut, Nuorisopalvelut, Järjestöyhteistyö, Vaikuttamistoimielimet, Hankkeiden koordinointi sekä Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvointijohtaja johtaa tässä palveluyksikössä kuitenkin Kansalaisopistoa.

MUUTOKSET LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIOON

Organisaatiomuutos vaikuttaa valiokuntien tehtäviin, ja yhteisövaliokunnan nimi muuttuu kaupunkikehitysvaliokunnaksi.

Valiokuntien työnjako noudattaa palvelualuejakoa:

- Hyvinvointivaliokunta käsittelee osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen asioita
- Kaupunkikehitysvaliokunta käsittelee kaupunkikehityksen palvelualueen asioita
- Molemmat valiokunnat voivat käsitellä ja antaa ohjausesityksiä hallinnon ja talouden palvelualueen asioista

LIIKKEENLUOVUTUS KIINTEISTÖHOIDON TEHTÄVIEN OSALTA PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY:LLE

Kaupungin organisaatiouudistuksen yhteydessä on selvitetty elinvoiman muutostyöryhmän toimesta myös kaupungin omistamien kiinteistöjen tilapalvelujen toiminnan uudelleen järjestämistä. Valmistelussa on otettu huomioon sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite, vakinaisen viranhaltijan (kiinteistöpäällikkö) irtisanoutuminen virastaan ja virkaan kuuluvien tehtävien väliaikainen täyttäminen teknisen toimen sisäisin järjestelyin sekä yleinen tarve tehostaa ja kehittää kaupungin toimintoja samalla vähentäen päällekkäisiä samoihin osaamisalueisiin kohdistuvia tehtäväkokonaisuuksia konsernissa.

Ratkaisu tehostamishaasteeseen on tilapalvelujen siirtäminen kaupungin omistaman Pudasjärven Vuokratalot Oy:n toteutettaviksi erillisen tilapalvelusopimuksen myötä. Yhtiö tuottaisi sopimuksen mukaisesti tilapalvelut kaupungin käyttöön sisältäen tilavuokrauspalvelut, ylläpitopalvelut ja rakennuttamispalvelut. Nykyinen tilapalvelujen henkilöstö (5 htv:tä) siirtyisi liikkeenluovutuksella kaupungilta vuokrataloyhtiölle. Siirtyviä henkilötyövuosia ei oteta huomioon säästöpotentiaalina kaupungin sopeutusohjelman toteutuksessa, kun oman tuotannon sijaan tulee lisäkustannus ostopalveluihin.

ORGANISAATIOMUUTOKSEN AIKATAULU

Käytännössä organisaatiomuutoksen aikataulu määritellään merkittävältä osin parhaillaan valmistelussa olevassa uudessa hallintosäännössä. Aikataulussa otetaan huomioon valtuustokauden vaihtuminen ja muutokset toimielinorganisaatioon siten, että jo kesäkuun alusta osa hallintosäännön muutoksista tulisi voimaan.

Hallintosäännön on tarkoitus tulla voimaan:

- Toimielimiä koskevat määräykset 1.6.2025 alkaen.
- Toimielinten toimintaan liittyvät viranhaltijoita koskevat määräykset 1.6.2025 alkaen.
- Organisaatorakenne 1.1.2026 alkaen.
- Viranhaltijoiden nimikemuutokset ja muut kuin toimielinten toimintaan ja organisaatorakenteeseen liittyvä toimivalta 1.10.2025 alkaen.
- Tilapalveluiden liikkeenluovutuksesta johtuvat määräykset liikkeenluovutuksen voimaan astumisesta alkaen.

Kaupunginhallituksen jäsenille on toimitettu oheismateriaalina sopeuttamisohjelmaa koskeva taulukko, joka avaa säästöjen laskentaa ja sisältää alustavan, ei sitovan suunnitelman toimenpiteiden voimaanastumisen aikataulusta. Lisäksi oheismateriaalina on kuntatalouden laskentakehikko, joilla kuvataan sopeutustoimenpiteiden vaikutusta kaupungin talouteen. Taulukoista ei tule osa päätöstä, vaan ne toimivat oheismateriaalina.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se päättää talouden sopeutusohjelman (v. 2025-2028) toteuttamisesta vuosina 2025-2026 ja muutoksista kaupungin organisaatiossa seuraavaa:

1. Kaupungin uuden organisaatorakenteen päälinjat ovat esittelytekstin mukaiset. Toimivaltaa koskevat määräykset annetaan uudessa hallintosäännössä.
2. Tilapalvelut siirretään liikkeenluovutuksella Pudasjärven Vuokratalot Oy:lle. Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja (molemmat yksin) valtuutetaan tekemät tarvittavat päätökset viranhaltijapäätöksin.
3. Pakolaisten vastaanottamisen lopettamisen seurauksena Monikulttuuristen palveluiden (uusi nimi Kotoutusmispalvelut) toimintaa supistetaan niin, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt. (Lisäksi n. 45 t € säästöt on saavutettu lopettamalla suomen kielen opetus kansalaisopistossa v. 2025 alusta alkaen.)
4. Henkilöstöhallinnon ja työsuojelun resurssointia pienennetään ja tehtävät järjestellään uudelleen niin, että saadaan n. 60 t € vuosittaiset säästöt.
5. Taloushallinnon tehtäviä siirretään palveluntuottajalta kaupungin omaksi työksi, jolloin saadaan n. 35 t € vuosittaiset säästöt.
6. Ulkoa vuokratuista tiloista luovutaan siten, että saadaan vähintään 15 t € vuosittaiset säästöt.
7. Ns. työllisyyspalveluissa toiminut rempparyhmä lakkautetaan, jolloin saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
8. Puistolan varhaiskasvatuksen yksikkö suljetaan v. 2026 loppuun mennessä, mikäli lapsimäärä sen mahdollistaa. Sulkemisesta saadaan 15 t € vuosittaiset säästöt.

9. Perusopetusta järjestellään uudelleen siten, että v. 2025 saadaan n. 55 t € ja v. 2026 230 t € säästöt. Sopeuttamisohjelmaan nähden puuttuvien säästöjen valmistelua jatketaan. Tarkastelussa ovat ainakin toiminnan uudelleenjärjestely ja koulujen toimipisteet.
10. Kansalaisopiston kurssitarjontaa supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
11. Kirjaston aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
12. Varhaiskasvatuksen johtamisen resurssointia pienennetään ja tehtävät järjestellään uudelleen siten, että saadaan n. 65 t € vuosittaiset säästöt.
13. Kirjastoauton toiminta lakkautetaan, jolloin saadaan n. 75 t € vuosittaiset säästöt.
14. Näyttelyn aukioloa supistetaan ja kulttuuripalveluita supistetaan siten, että saadaan n. 30 t € vuosittaiset säästöt.
15. Puikkarin aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 35 t € vuosittaiset säästöt.
16. Virkojen ja toimien sisältöihin ja nimikkeisiin tehdään edellisistä johtuvat sekä muut taloudellisesti ja toiminnallisesti perustellut muutokset, jotka astuvat voimaan 1.9.2025-30.7.2026 alkaen. Mahdolliset irtisanomiset astuvat voimaan aikaisintaan 1.10.2025.
17. Edellisten kohtien mukaiset muutokset astuvat voimaan toiminnallisesti tarkoituksenmukaisina ajankohtina, valmistelun ja toimeenpanon viemä aika ja mahdolliset lakisääteiset reunaehdot huomioiden toimenpiteestä riippuen kesän 2025 ja syksyn 2026 välillä.

Kokouskäsitely

Antti Tihinen teki seuraavat vastaesitykset:

- 1) Esitän, että päätösesityksestä poistetaan kohta 4. Henkilöstöhallinnon ja työsuojelun resurssointia pienennetään ja tehtävät järjestellään uudelleen niin, että saadaan n. 60 t € vuosittaiset säästöt.
- 2) Esitän, että päätösesityksessä poistetaan kohdat:
10. Kansalaisopiston kurssitarjontaa supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
11. Kirjaston aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
14. Näyttelyn aukioloa supistetaan ja kulttuuripalveluita supistetaan siten, että saadaan n. 30 t € vuosittaiset säästöt.
15. Puikkarin aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 35 t € vuosittaiset säästöt.
- Esityksiä ei kannatettu.

Anni-Inkeri Törmänen teki seuraavan vastaesityksen: Kohta

9. muutettuna: Perusopetusta järjestellään uudelleen siten, että v. 2025 saadaan n. 55 t € ja v. 2026 230 t € säästöt. Sopeuttamisohjelmaan nähden puuttuvien säästöjen valmistelua jatketaan koulutuspalveluiden uudelleenjärjestelemiseksi huomioiden kaupunginhallituksen 25.3. päättämien vaihtoehtojen tarkastelun. Marko Koivula ja Juhani Jurmu kannattivat Törmäsen esitystä.

Marko Koivula esitti, että esityksestä poistetaan kohta 15 koskien Puikkarin aukioloaikojen supistamista. Antti Tihinen kannatti Koivulan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettuja vastaesityksiä, jolloin on äänestettävä. Äänestyksissä jaa tarkoittaa pohjaehdotusta ja ei vastaesitystä.

Äänestys 1 Törmäsen esitys: jaa-äännet 4, ei-äännet 5.

Äänestys 2 Koivulan esitys: jaa-äännet 5, ei-äännet 4.

Äänestysraportti on liitteenä 22.

Päätös Päätökseksi tuli: Muuten kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti paitsi kohta 9. muutettuna: Perusopetusta järjestellään uudelleen siten, että v. 2025 saadaan n. 55 t € ja v. 2026 230 t € säästöt. Sopeuttamisohjelmaan nähden puuttuvien säästöjen valmistelua jatketaan koulutuspalveluiden uudelleenjärjestelemiseksi huomioiden kaupunginhallituksen 25.3. päättämien vaihtoehtojen tarkastelun.

Jakelu Valtuuston esityslistalle

VALT 26.05.2025 § 28

Talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja Pudasjärven kaupungin organisaatiouudistus

Kaupunginhallituksen esitys

Valtuusto päättää talouden sopeutusohjelman (v. 2025-2028) toteuttamisesta vuosina 2025-2026 ja muutoksista kaupungin organisaatiossa seuraavaa:

1. Kaupungin uuden organisaatorakenteen päälinjat ovat esittelytekstin mukaiset. Toimivaltaa koskevat määräykset annetaan uudessa hallintosäännössä.
2. Tilapalvelut siirretään liikkeenluovutuksella Pudasjärven Vuokratalot Oy:lle. Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja (molemmat yksin) valtuutetaan tekemät tarvittavat päätökset viranhaltijapäätöksin.
3. Pakolaisten vastaanottamisen lopettamisen seurauksena Monikulttuuristen palveluiden (uusi nimi Kotoutusmispalvelut) toimintaa supistetaan niin, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt. (Lisäksi n. 45 t € säästöt on saavutettu lopettamalla suomen kielen opetus kansalaisopistossa v. 2025 alusta alkaen.)
4. Henkilöstöhallinnon ja työsuojelun resurssointia pienennetään ja tehtävät järjestellään uudelleen niin, että saadaan n. 60 t € vuosittaiset säästöt.
5. Taloushallinnon tehtäviä siirretään palveluntuottajalta kaupungin omaksi työksi, jolloin saadaan n. 35 t € vuosittaiset säästöt.
6. Ulkoa vuokratuista tiloista luovutaan siten, että saadaan vähintään 15 t € vuosittaiset säästöt.
7. Ns. työllisyyspalveluissa toiminut rempparyhmä lakkautetaan, jolloin saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
8. Puistolan varhaiskasvatuksen yksikkö suljetaan v. 2026 loppuun mennessä, mikäli lapsimäärä sen mahdollistaa. Sulkemisesta saadaan 15 t € vuosittaiset säästöt.
9. Perusopetusta järjestellään uudelleen siten, että v. 2025 saadaan n. 55 t € ja v. 2026 230 t € säästöt. Sopeuttamisohjelmaan nähden puuttuvien säästöjen valmistelua jatketaan koulutuspalveluiden uudelleenjärjestämiseksi huomioiden kaupunginhallituksen 25.3. päättämien vaihtoehtojen tarkastelun.
10. Kansalaisopiston kurssitarjontaa supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
11. Kirjaston aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
12. Varhaiskasvatuksen johtamisen resurssointia pienennetään ja tehtävät järjestellään uudelleen siten, että saadaan n. 65 t € vuosittaiset säästöt.
13. Kirjastoauton toiminta lakkautetaan, jolloin saadaan n. 75 t €

vuosittaiset säästöt.

14. Näyttelyn aukioloa supistetaan ja kulttuuripalveluita supistetaan siten, että saadaan n. 30 t € vuosittaiset säästöt.

15. Puikkarin aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 35 t € vuosittaiset säästöt.

16. Virkojen ja toimien sisältöihin ja nimikkeisiin tehdään edellisistä johtuvat sekä muut taloudellisesti ja toiminnallisesti perustellut muutokset, jotka astuvat voimaan 1.9.2025-30.7.2026 alkaen. Mahdolliset irtisanomiset astuvat voimaan aikaisintaan 1.10.2025.

17. Edellisten kohtien mukaiset muutokset astuvat voimaan toiminnallisesti tarkoituksenmukaisina ajankohtina, valmistelun ja toimeenpanon viemä aika ja mahdolliset lakisääteiset reunaehdot huomioiden toimenpiteestä riippuen kesän 2025 ja syksyn 2026 välillä.

Kokouskäsittely

Mirka Väyrynen esitti, että esityksen henkilöstöhallinnon resurssointia koskeva kohta 4 poistetaan ja organisaatiorakenteeseen muodostetaan HR-palveluiden kokonaisuus. Esitys kokonaisuudessaan on liitteenä 13. Antti Tihinen, Katri Virtanen ja Mari Kälkäjä kannattivat Väyrysen esitystä.

Antti Tihinen esitti, että esityksen Puikkari koskeva kohta 15 poistetaan. Paula Soronen ja Marko Koivula kannattivat Tihisen esitystä.

Mirka Väyrynen esitti, että perusopetusta kohta 9 korvataan kaupunginhallitukselle 25.3. tehdyllä alkuperäiselle esityksellä. Vastaesitys kokonaisuudessaan on liitteenä 14. Esitystä ei kannatettu.

Juha Heikkilä esitti uudeksi kohdaksi 18, että 0-1-luokan oppilaiden opetus järjestetään lukuvuonna 25-26 Lakarilla. Vastaesitys kokonaisuudessaan on liitteenä 15. Marko Koivula, Anni-Inkeri Törmänen ja Tuula Kuukasjärvi kannattivat Heikkilän esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettuja vastaesityksiä, jolloin on äänestettävä.

Kokouksen äänestys 2: Jaa tarkoittaa pohjaehdotusta, ei Väyrysen esitystä. Äänestyksessä annettiin 20 jaa-ääntä ja 4 ei-ääntä. Päätös on pohjaehdotuksen mukainen.

Kokouksen äänestys 3: Jaa tarkoittaa pohjaehdotusta, ei Tihisen esitystä. Äänestyksessä annettiin 16 jaa-ääntä ja 9 ei-ääntä. Päätös on pohjaehdotuksen mukainen.

Kokouksen äänestys 4: Jaa tarkoittaa pohjaehdotusta, ei Heikkilän esitystä. Äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä ja 18 ei-ääntä. Päätös on Heikkilän esityksen mukainen.

Päätös

Valtuusto päätti talouden sopeutusohjelman (v. 2025-2028) toteuttamisesta vuosina 2025-2026 ja muutoksista kaupungin organisaatiossa seuraavaa:

1. Kaupungin uuden organisaatiorakenteen päälinjat ovat esittelytekstin mukaiset. Toimivaltaa koskevat määräykset annetaan uudessa hallintosäännössä.
2. Tilapalvelut siirretään liikkeenluovutuksella Pudasjärven Vuokratalot Oy:lle. Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja (molemmat yksin) valtuutetaan tekemät tarvittavat päätökset viranhaltijapäätöksin.
3. Pakolaisten vastaanottamisen lopettamisen seurauksena Monikulttuuristen palveluiden (uusi nimi Kotoutusmispalvelut) toimintaa supistetaan niin, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt. (Lisäksi n. 45 t

- € säästöt on saavutettu lopettamalla suomen kielen opetus kansalaisopistossa v. 2025 alusta alkaen.)
4. Henkilöstöhallinnon ja työsuojelun resurssointia pienennetään ja tehtävät järjestellään uudelleen niin, että saadaan n. 60 t € vuosittaiset säästöt.
 5. Taloushallinnon tehtäviä siirretään palveluntuottajalta kaupungin omaksi työksi, jolloin saadaan n. 35 t € vuosittaiset säästöt.
 6. Ulkoa vuokratuista tiloista luovutaan siten, että saadaan vähintään 15 t € vuosittaiset säästöt.
 7. Ns. työllisyyspalveluissa toiminut rempparyhmä lakkautetaan, jolloin saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
 8. Puistolan varhaiskasvatuksen yksikkö suljetaan v. 2026 loppuun mennessä, mikäli lapsimäärä sen mahdollistaa. Sulkemisesta saadaan 15 t € vuosittaiset säästöt.
 9. Perusopetusta järjestellään uudelleen siten, että v. 2025 saadaan n. 55 t € ja v. 2026 230 t € säästöt. Sopeuttamisohjelmaan nähden puuttuvien säästöjen valmistelua jatketaan koulutuspalveluiden uudelleenjärjestämiseksi huomioiden kaupunginhallituksen 25.3. päättämien vaihtoehtojen tarkastelun.
 10. Kansalaisopiston kurssitarjontaa supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
 11. Kirjaston aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 45 t € vuosittaiset säästöt.
 12. Varhaiskasvatuksen johtamisen resurssointia pienennetään ja tehtävät järjestellään uudelleen siten, että saadaan n. 65 t € vuosittaiset säästöt.
 13. Kirjastoauton toiminta lakkautetaan, jolloin saadaan n. 75 t € vuosittaiset säästöt.
 14. Näyttelyn aukioloa supistetaan ja kulttuuripalveluita supistetaan siten, että saadaan n. 30 t € vuosittaiset säästöt.
 15. Puikkarin aukioloaikoja supistetaan siten, että saadaan n. 35 t € vuosittaiset säästöt.
 16. Virkojen ja toimien sisältöihin ja nimikkeisiin tehdään edellisistä johtuvat sekä muut taloudellisesti ja toiminnallisesti perustellut muutokset, jotka astuvat voimaan 1.9.2025-30.7.2026 alkaen. Mahdolliset irtisanomiset astuvat voimaan aikaisintaan 1.10.2025.
 17. Edellisten kohtien mukaiset muutokset astuvat voimaan toiminnallisesti tarkoituksenmukaisina ajankohtina, valmistelun ja toimeenpanon viemä aika ja mahdolliset lakisääteiset reunaehdot huomioiden toimenpiteestä riippuen kesän 2025 ja syksyn 2026 välillä.
 18. Lakarin 0-1. luokkien opetus järjestetään Lakarilla lukuvuonna 2025-2026, koska suunnitellusta siirrosta ei ole osoitettu olevan merkittäviä talousvaikutuksia.

Vesa Riekkä, Mirka Väyrynen, Antti Tihinen, Katri Virtanen, Mari Kälkäjä, Kaisa Nivala ja Sirkka Pankinaho jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Äänestysluettelo on liitteenä 10.

KH 12.08.2025
4132/00.01.01/2025

Päätöksen osan uudelleenkäsittely / Talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja Pudasjärven kaupungin organisaatiouudistus

Valmistelija

Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715

Kaupunginhallitus on 17.06.2025 § 206 päättänyt olla panematta täytäntöön valtuuston kokouksen 26.5.2025 § 28:n kohtaa 18.

Kuntalain 96 §:n mukaan asia on on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi. Hallituksen on ilmoitettava, minkä vuoksi se katsoo päätöksen lainvastaiseksi, jotta valtuusto tietää, miltä osin sen on päätöstään muutettava. Hallitus voi saattaessaan asian valtuuston käsiteltäväksi joko uusia aiemmin tekemänsä päätösehdotuksen tai tehdä uuden, tarkistetun ehdotuksen. Valtuusto voi yhtyä kunnanhallituksen esittämiin näkökohtiin tekemättä tilalle uutta päätöstä. Näin voidaan menetellä asiassa, jossa valtuustolla ei ole ylipäättään velvollisuutta tehdä mitään ratkaisua.

Perustelut täytäntöönpanematta jättämoselle on esitetty kaupunginhallituksen päätöksessä 17.06.2025 § 206, joka kuuluu:

Kaupunginhallitus:

2) päätti todeta valtuuston kokouksen päätökset täytäntöönpanokelpoisiksi lukuun ottamatta asiassa VALT 26.05.2025 4132/00.01.01/2025 Talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja Pudasjärven kaupungin organisaatiouudistus tehdyn päätöksen kohtaa 18) Lakarin 0-1. luokkien opetus järjestetään Lakarilla lukuvuonna 2025-2026, koska suunnitellusta siirrosta ei ole osoitettu olevan merkittäviä talousvaikutuksia.

Perustelut:

Valtuusto ei ole asiassa toimivaltainen viranomainen.

Hallintolain (434/2004) 6 §:n Hallinnon oikeusperiaatteet mukaan: Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Pudasjärven kaupungin hallintosäännön (VALT. 27.5.2021 myöhempien päivityksineen) 18 § Toiminta-aluejohtajat mukaan: Toiminta-aluejohtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa.

Hallintosäännön 24 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta mukaan: Kaupunginhallitus päättää: 13. Periaatteista ensisijaiseen opetukseen ja oppilaaksi ottamisesta. 14. Oppilaan opetuksen järjestämispaikkaa tai sen vahvistamista, sekä oppilaaksi ottamisen perusteista/vahvistaa ns. toissijaisten hakijoiden oppilaaksi oton perusteet

Valtuusto on nimenomaisesti päättänyt 18.12.2023 § 72 asiassa Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan järjestäminen (palveluntuotantomalli) 1.2.2024 alkaen muun ohella, että:

1) Hirvaskosken peruskoulu, Kipinän peruskoulu, Sarakylän peruskoulu, Syötteen peruskoulu, Lakarin peruskoulu ja Hirsikampuksen yhtenäiskoulu yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi. (Kyseessä on kouluverkkopäätös, jolla nykyiset peruskoulut lakkaavat olemasta erillisinä kouluyksikköinä.)

2) Pudasjärven peruskoululla on yksi oppilaaksiottoalue, joka on sama kuin Pudasjärven kaupungin maantieteellinen alue, sekä yhteinen johtamisjärjestelmä, budjetti ja henkilöstö. Johtamisjärjestelmä rakentuu

johtavasta rehtorista ja apulaisjohtajista (apulaisrehtori tai koulunjohtaja) toimipisteissä.

Opetusryhmien muodostaminen Pudasjärven peruskoulun toimipisteisiin on tehty opetus- ja sivistysjohtajan hallintosäännön antaman yleistoimivallan nojalla tavoitteena järjestää Pudasjärven peruskoulun toiminta taloudellisesti talousarviomäärärahojen puitteissa. Opetusryhmien muodostamisen yksityiskohdista ovat vastanneet rehtori ja apulaisrehtorit.

Menettely on myös tavanomainen Suomen kunnissa - opetusryhmien muodostamisen toimivallan osoittaminen hallintosäännössä valtuustolle olisi erittäin poikkeuksellista.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se poistaa päätöksensä 26.05.2025 § 28 kohdan 18 ja yhtyy kaupunginhallituksen esittämiin näkökohtiin. Muilta osin valtuuston päätös 26.05.2025 § 28 jää voimaan.

Päätös

Jakelu valtuuston esitylistalle